Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1131 ԻԶՄԻՐ 20/3 ԱՊՐԻԼ 1913 ՇԱԲԱԹ

طاشينك
يوميه سياسي غزت
صاحب امتيازی: هراند ماموريان: ازمير

'TACHINK,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տրգ.	Վեց.	Եռ.
ԻԶՄԻՐ	80	40 Ղր.	20
ՊՈԼԻՍ ԵՒ ԳԱՒԱՌ	80	40 Ղրշ.	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 Ֆր.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆՔ»ի
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
HRAND MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Վաղը կը վերջանայ զինադադարի համար կնքուած երկրորդ պայմանաժամուն օրը։

Ո՛չ միայն ընդհանուր խաղաղութիւնն ու հաշտութիւնը դեռ հեռու ըլլալ կը թուի, այլև զինադադարի համար երկրորդ անգամ կրկնուած սա տասնօրեակն ալ չի յուսադրեր, որ առանց երրորդ և գուցէ չորրորդ ու հինգերորդ և աւելի անգամներ կրկնուելիք զինադադարներու պայմանաժամներն ալ ամուլ անցնին և ընդհանուր հաշտութեան գործը միայն հոն ուր որ էր։

Իրաւ է թէ հաշտութեան կնքումը, ու թէ կանուխ, այլեւ անխուսափելի է այս անգամ, քանի որ Շքօտրայի անկումով Թուրքիա իր վերջին պատերազմական բերդն ալ կորուստ յանձնած եղաւ և իրեն չի մնաց այլեւս Ռումէլիի իր երբեմնեան ընդարձակ կալուածներուն մէջ ոչ մէկ յենակէտ, որ իբր պատուար ծառայէր իրեն թշնամութիւնները չորուցնելու համար պալքանեան զինակիցներու հետ։

Ձենք յուսար որ այս անգամ Թուրքիա երրորդ անխոհեմութիւն մը փորձէ հաշտութեան նոր բանակցութիւններուն առթիւ և յաւակնութիւններ ունենայ, ինչպէս ունեցաւ, Էտիրնէէն դեռ չինկած, Ջաթալճայի առջև, որուն հետևանքն եղաւ Էտիրնէի անձնատուութիւնը և Շքօտրայի ալ չարաչար անկումը։

Թուրքիոյ համար ալ ընելիք ո՛չ մէկ բան չի մնաց Ռումէլիի մէջ, որովհետև իր ոտքին տակէն փախաւ ահագին երկիր մը, որը երբեմն իրն էր և որմէ հիմա չի մնար սակայն կանգուն մը գետին, որուն վրայ կարելի ըլլայ կանգուն միայն դեռ և շարունակել պատերազմը, ի բաց առեալ բարակ հողային շերտէ մը որ մայրաքաղաքը կ'եզերաւորէ արեւմուտքէն և կը ձգուի Ենոսէն Միտիա Թուրքիա ալ նոյն իսկ բան չի սպասեր դիւանագիտական խաղերէ, ինչպէս երբեմն կըսպասէր, յուսալով որ դեռ կրնայ իրար ձգել Աւստրիա և Ռուսիա ու պատերազմին ճակատագիրը իր կողմը հակաշրջել։

Իր բոլոր ակնկալութիւններուն մէջ յուսավրիպած Թուրքիոյ կը մնայ ուրեմն որ առաջ հաշտութիւնը փութացնել ամէն գնով և ինքզինք գտնել, առա՛նց այլեւս խուսափելու, առանց այլեւս յուսադրուելու։

Պէտք է այլեւս կրկնել թէ մենք այս պատերազմին մէջ, հակառակ մարդկայնօրէն թափած բոլոր ճիգերու, և ըսենք նաև, բոլոր յիմարական յոխորտանքներու, շանս չունէինք և այդ՝ պէ՛տք էր որ զգայինք այն օրէն, երբ թշնամին մինչև մայրաքաղաքին դռները հասցուցին։ Ձենք յուսար որ հիմա, երբ այդ թշնամին անողոք պահակի մը նման մեր դռներուն առջև կեցուցեր ենք, փորձենք դեռ ներս ալ հրաւիրելու, երրորդ անհամաձայնութեամբ մը, որ կրնայ շատ դիւրաւ տեղի ունենալ, եթէ դեռ փորձենք մարդկային յիմարութիւններու հետեւանքով հաշտութեան պայմաններու մէջ յամառիլ և տեղի չի տալ։

Ի՞նչ կը մնայ ուրեմն որ արգիլէ հաշտութեան փութացումը։ Մեր կողմէն ոչինչ մնացած ըլլալ կը կարծենք և կը յուսանք որ գործը անուշ տեղը կապելու համար պատրաստ ենք ամէն զոհողութեան, ամէն յանձնառութեան։

Նոյնը կը յուսանք ընել մեր յամառ բայց յոգնած թշնամիներէն ալ, որոնք իթէ դեռ իրենց խիստ պայմաններուն մէջ կը յամառին և աւելի նպաստաւորել կուզեն ինքզինքնին, իրենց յաղթականի իրաւունքն է, տրուած ըլլալով որ յաղթողին լեզուն երկար կըլլայ։

Հաշտութեան կնքումին համար սակայն կայ ամենագլխաւոր պատճառ մը, որ այս պահուս արգելք կըլլայ բոլոր հաշտարար գործառնութեանց փութացումին և այդ պատճառն ու արգելքն է Ալպանիոյ ճակատագրին սահմանելիք վիճակը և Շքօտրայի բաւականէն աւելի կնճռոտ հանգամանքը։

Դեռ չի գիտցուիր թէ ի՛նչ պիտի ըլլայ Ալպանիան. Ազատ ու ինքնավա՞ր՝ Թուրքիոյ գերիշխանութեան տակ. Թէ՛ այս կամ այն եւրոպական պետութեան մը թեկնածութեան ապագայ բաժինը. Ահա օրուան բարդ կնճռոտութիւնը, որուն շուրջն է որ կը դառնայ ամբողջ եւրոպական դիւանագիտութիւնը։

Շքօտրայի անկումէն առաջ և մանաւանդ վերջը այդ կռուոյ խնձոր եղող քաղաքին վրայ Աւստրիական յաւակնոտութիւնները այլեւս կը չեզոքուին։ Աւստրիա կուզէ ամէն գնով և սպառնալիքով Շքօտրան Գարատաղի ձեռքէն կորզել, չես գիտեր թէ ի՛նչ մասնաւոր իրաւունքներ տրուած ըլլան իրեն, որ արիւնով գնուած քաղաք մը Սև-Լեռան ձեռքէն առնուի և Աւստրիոյ բացարձակ կամքին և ապագայ մտադրութիւններուն տրամադրել ուզուի։

Ահա Եւրոպական դիւանագիտութեան այսօրուան բարդ գթաղումը։ Շքօտրայի խնդիրը գլխաւոր արգելքներէն մէկն է խաղաղութիւնը որ առաջ կնքելու, որովհետեւ մեծ տէրութիւնք հիմա ամենէն աւելի անով կը զբաղին և գրեթէ երկրորդական վերաբերութիւն մը ցոյց կուտան հաշտութեան բանակցութիւններուն նկատմամբ։

Աւստրիա խնդիր կուզէ հանել, Աշխարհիս խաղաղութիւնը վրդովելու համար մշտապատրաստ եղող այդ մեծ ու անսիրտ պետութիւնն է որ հիմա ալ ուղղակի և անուղղակի միջոցներով արգելք կը հանդիսանայ խաղաղութեան փութացումին։

Բայց Թուրքիա պէտք է զգայ թէ Աւստրիոյ առած քայլերը իրեն համար ժամանակի կորուստ են և բնաւ շահ մը չունի անկէ ակնկալելիք. Նոյն իսկ եթէ Շքօտրան Ալպանիոյ ձգուի, քանի որ այլեւս բացայայտ է Աւստրիոյ մարդակեր ախորժակին ուր նայիլը, քանի որ յայտնի է և արեւու լոյսին պէս պայծառ թէ ճակատագրապէս ընկած Ալպանեան Աւստրիոյ կողմէ անդամահատուելու կառաջնորդուի պարզապէս։

Թուրքիոյ կը մնայ ուրեմն այլեւս բանի մը չսպասել, դիւանագիտական ձգձգումներէ չի տարուիլ և խաղաղութիւնը որ առաջ կնքելու փութալ, նոյն իսկ իր թշնամիներուն հետ բանակցելով և միանգամ ընդմիշտ իր օձիքը ազատելով մեծ պետութիւններու ձեռքով գործ տեսնելէ։

Ա.Վ.Օ

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կուզանք յիշեցնել մեր բաժանորդներուն թէ մեր պայմանները կանխիկ են, մանաւանդ եռամսեայ բաժանորդներէն կը խնդրենք որ այս պարագան ի մտի ունենան և ընկալագիրը ներկայացուած պահուն հաճին իրենց այդ փոքրիկ պարտքը վճարել։

ՀԱՅՑԵԼԻՒՆ ՄԷՋ

Ամենէ քաղաքակրթեալ ազգերն անգամ զերծ չեն փոքրոգութիւններէ, և անշահ, զզուելի տեսակէն։

Զօրաւոր ըլլալու և իր ոյժին վրայ վստահութիւն ունենալու գաղափարը բաւական է, մղելու համար այդ ազգերը ճգճիմ, նեղմիտ և ստորին արարքներու։

Մարդ զարմացումով կ'կարդայ ժամանակէ մը ի վեր գերման մամուլին յարձակումները Ֆրանսայի դէմ, ինքնիրեն կը հարցնէ թէ այսպէս յախուռն ու անիմաստ յարձակումներ ընողներն իրաւամբ գերման կոչուած մեծ ազգին զաւակնե՞րն են...։

Նանսիի մէջ պատահած սովորական դէպք մը մատերնին փաթթած անլուր լուտանքներ կ'թափեն ֆրանսական ժողովուրդին հասցէին, զանազան գեղեցիկ ածականներով որակելով զանոնք, մինչ իրարու վրայ դէկաւոր օդապարիկներ ֆրանսական հողին վրայ կ'իջնեն սխալմամբ կամ գիտակցօրէն ու ֆրանսական ժողովուրդը իր պաղարիւնութիւնը չկորսնցներ և անվայել ընթացք մը իսկ չունենար, այլ կ'բաւականանայ իր կառավարութեան Պերլինի ներկայացուցչին միջոցաւ ազդարարելու որ գերման կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առնէ ապագային այսօրինակ սխալանքներու տեղի չտալու, որովհետև ժողովուրդի համբերութիւնն ալ իր սահմանը ունի վերջապէս։

Բայց գերման թերթերու այս բոլոր պոռոտութիւնքներ ու աղմուկները, յիշոցներն ու յարձակումները Ֆրանսայի դէմ որոշ նպատակակէտի մը վրայ խարսխած են, զինուորական նոր օրէնքներն ու անոնցմէ յառաջ գալիք ծախսերն Ռայխստակէն քուէարկել տալ, ահա բոլոր գաղտնիքը։

Սակայն իրաւունք, արդարութի՞ւն է Ֆրանսայի դէմ Գերման թերթերու նախատական յօդուածներն, քաղաքակիրթ թեալ, հպարտ և ինքնավստահ ազգի մը վայե՞լ է միթէ աշխարհը հանդիսատես ընել այս տեսակ անշնորհք տեսարանի մը, և ոյժի, կոշտ ու կոպիտ զինուց ոյժի մը կռթնած, ուղղակի վիրաւորել արժանապատուութիւնը ուրիշ նոյնքան և իրենց չափ ու աւելի քաղաքակիրթ ազգի մը...։

Եթէ դիրքերն այսօր փոխուէին և Ֆրանսա շատ աւելի զօրաւոր զգար ինքզինք, այն վստահութիւնն ունիմ թէ այսօրինակ վարմունք մը չպիտի ունենար, և ֆրանսական ասպետական վաղեմի ծանօթ ոգին չպիտի թոյլատրէր կիցի հարուած մը տալու իրմէ տկարին կոշտ ու կոպիտ կերպով մը...։

Որքան Գերմանն շահու համար ըստ պարագային կոշտ կ'դառնայ, սիրալիր կամ յանդուգն, նոյնքան Ֆրանսացին քաղաքավար, սիրալիր և փափկանկատ եղած է միշտ ամենու նկատմամբ, Գերմանիա իր շահուն վրայ կ'ձևէ ու կ'կերտէ առնելիք մէկ մի քայլը, Ֆրանսա վեհանձնութեան և մեծարտութեան հոմար հոգւոյն կ'փարի քու դատին անշահախնդիր ոգւով մը, զուտ մարդասիրական պարտականութիւն մը կատարած ըլլալու իր խղճմտանքին անսալով. այս անուրանալի ճշմարտութիւններու վրայ յենլով երբ կ'հանդիպիմ և կ'կարդամ Գերմանիոյ մէջ յանձնաժողովներու կազմութեան լուրերն՝ Հայոց դատի պաշտպանութեան և Հայոց վիճակի բարելաւման համար, չեմ կրնար թերահաւատութիւնս սքօղել և յուսալ եսասէր Գերմաններէն թէ իրաւամբ անշահախնդրութեան մը նոյնպէս բռնուած կուզեն անձնուիրաբար նուիրուիլ և հետաքրքրուիլ Հայոց վիճակով...։

Իթէ անոնց անկեղծութեան հաւատացողներ կան, երանի այդպիսիներու, սակայն պիտի ուզէի յիշեցնել 95ի ջարդերուն Պիզմարքի մէկ խօսքը. թէ «Բօմերացի կըրանատիէի մը ոսկորներն ամբողջ Հայ ազգի մը հաւասար արժէքը չունին», այս խօսքերը յիշեցնելէս ետք ազատ է ամէն ոք հաւատալու կամ չհաւատալու Գերմանացիներու անկեղծ վերաբերումի ատրճանացոյցին և սահմանին վրայ...։

ԵՍ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՒ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻՈՅ ՀԱԿԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՑՈՅՑԵՐԸ

Քազանի մայր եկեղեցիին մէջ Շքօտրայի գրաւման առթիւ տեղի ունեցած եկեղեցական արարողութեանց միջոցին, եկեղեցիին առջև նոր ցոյցեր կատարուեցան, անկցի Աւստրիա, կեցցէ Մօնթէնէկրօ աղաղակներ լսուեցան։ Ցուցարարներն աշխատեցան կազմակերպուիլ, բայց ձիաւոր ոստիկաններն ցրուեցին զանոնք։ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ դեսպաններն ոստիկանական ոյժերով պահպանուեցան ամբողջ օրը։

ՇՔՕՏՐԱՅԻ ԱՌՈՒՄԸ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Թերթերը կ'շարունակեն քննել Շքօտրայի գրաւմամբ յառաջ եկած նոր կացութիւնը։ Տիրող շեշտը այն է որ պէտք չէ թողուլ որ Աւստրիա առանձին գործէ։

«Հին որոշումը անգործադրելի է, կը գրէ «Ռեչ», թելադրուած յօդուածով մը, Եւրոպա պէտք չէ որ այս պատճառաւ խզէ իր համաձայնութիւնը զոր մեծ դժուարութեամբ կրցաւ պահել, բայց կրնայ, եթէ պէտք տեսնէ, նոր ընթացք մը որդեգրել։»

Պեթերզպուրկի մէջ կ'խորհին թէ այս նոր ուղղութիւնը իբրև հիմ կրնայ ունենալ Ալպանիոյ շնորհելով դրամական փոխարինութիւններ, որով ելեւմտապէս աւելի օգտակարութիւն կրնայ ունենալ։ Գալով նոր կառավարութեան տրուելիք կարևոր երաշխաւորութիւններուն սահմանագլուխներու վրայ, թերես բաւարար համարուի Շքօտրայի բերդերու աւերումը։ Ասոնք վարկածներ են քան ծրագիրներ, որովհետև ռուսական դիւանագիտութիւնը այս խնդրոյն մէջ, որու չափազանց կարևորութիւն մը չտար, խոհեմ ընթացքի մը կ'հետեւի։

Գալով Աւստրիական շրջաբերականին, որու վրայ կ'խօսին կարգ մը թերթեր, որով Շքօտրայի անմիջական պարպումը կ'պահանջուի, նոյն իսկ առանձին միջամտութեան մը սպառնալիքով, պաշտօնապէս տեղեկութիւն չունին, ինչպէս չունին Բարիզի մէջ ևս։

ԻՏԱԼԻԱ, ՍԵՒ-ԼԵՌ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ

Իտալիոյ մէջ Շքօտրայի գրաւմամբ կացութիւնը հետզհետէ աւելի փափուկ կ'դառնայ, ժողովրդային զգացումը ի նպաստ Սև-Լեռին, մանաւանդ ուսանողական շրջանակներու մէջ. կ'չիշտուի, ոստիկանութիւնը ամէն տեղ ցուցարարներն ցրուեց, հնազանդելով կառավարութենէ տրուած հրամաններուն։

Ժողովրդային զգացումը մանաւանդ շեշտուեցաւ Գամպէլամարի մէջ ուր ամբոխը Էլէնա Թագուհին ողջունեց. «Կեցցէ Մօնթէնէկրօ» աղաղակներով նոր գրահաւորի մը ծով իջեցուցման արարողութեան առթիւ։ Բայց կառավարութիւնը շատ

սառն և իր մտադրութեան վրայ հաստատ կ'մնայ դէմ դնելու ժողովրդային կարծիքներուն, վերջապէս առանց կնճռոտութեան մը անցնելու համար այս փափուկ վայրկեանները։

Իտալական դիւանագիտութիւնը միևնոյն ատեն երբ կ'ուզէ Նիքիթա թագաւորն Շքոտրայէ հրաժարելու, ոչ նուազ աշխատութեամբ կ'գործէ Վիէննայի մէջ, որպէսզի հաւոզէ Աւստրիան Սև-Լեռան լուրջ փոխարինութիւններ ընելու։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ ԵՒ ԱՒՍՏՐԻԱ

Պերլինի մէջ, կ'խորհին որ եթէ Լօնտօնի դեսպանախորհուրդին մէջ որոշում տան Սև-Լեռան դէմ հաւաքական ցոյցի մը, անշուշտ Աւստրիա պիտի կոչուի կարևոր դեր մը խաղալու։

Կը կարծեն հաւատալ որ իրական վտանգը ապագային համար կրնայ ներկայանալ, սերտ միութեան մը ձևին տակ ընդմէջ Մոնթէնէկրօի և Սերպիոյ։ Սերպերու աջակցութիւնը Շքոտրայի առումին կրնայ պատրաստուած ըլլալ, որոշ չափով մը։ Արդ՝ երկիւղալի է որ Աւստրիա չի ներէ իր սահմաններուն վրայ, մեծցած և դէպի ծով հասած Սերպիա մը։

ՋԱՐԴ ԵՒ ԹԱԼԱՆ ԱԼՊԱՆԻՈՑ ՄԷՋ

Սերպ զօրաբանակներու մեկնելէն ետք Բօքինճէի ալպանցիք երկու քրիստոնեայներ սպաննեցին և բազմաթիւ խանութներ թալեցին։ Այն ալպանցիք որ պատերազմէն առաջ այս տեղերուն մէջ ոստիկանզինուորներու պաշտօնն ունէին իրենց համազգեստներն հագան և գիւղերու մէջ տարածուեցան քրիստոնեաներն և իսլամները թալանելու նպատակով, նոր ալպանական կառավարութեան համար տուրքեր գանձելու պատրուակին տակ։

Ֆավայիէի մէջ բազմաթիւ խանութներ թալանուեցան։ Երկու քրիստոնեաներ սպաննուեցան Ֆիրանսի մէջ։

Վալօնայի առժամեայ կառավարութեան կողմէ ղրկուած պատգամաւոր մը պաշտօնեաներ կարգեց զոր ոչ ոք կուզէ ճանչնալ։ Առժամեայ կառավարութենէն հաստատեալ հեռագրական թելերն խզուեցան, Մէն մի քաղաք իր հաշուոյն պաշտօնեաներ կ'կարգէ։ Պէյերու միջև անհամաձայնութիւն կ'տիրէ մէն մին հրամաններ կուզէ տալ ուրիշներու։

Ֆիրանսի մէջ Էսատ փաշայի ընտանիքէն կազմուած պաշտօնատարներն կը մերժուին միւս պետերէն։ Ալպանցի-իսլամ գիւղերն Տրլօլի աջ եզերքին վրայ, կռիւի մէջ են ձախ եզերքին վրայ գտնուող օրթոտոքս-քրիստոնեայ գիւղերու հետ։ Շատ տեղեր գիւղացիներն ոտք հանած են և թալած պէյերու կալուածները։ Ճամբաներու հաղորդակցութիւնները խզուած են։ Քրիստոնեաները ընդհանուր ջարդէ մը կ'վախնան։

ԷՊԻՐՈՍ ԿՈՒԶԷ ՕՈՑՆ ՄՆԱԼ

Էպիրոսի բոլոր քաղաքներու ու գիւղերու մէջ գրգռութիւններու արձագանգներ կ'հասնին, լսուած ըլլալով որ Աւստրիա և Իտալիա ի վնաս Էպիրոսի կուզեն Ալպանիան մեծցնել։

Զորս իսլամներէ և վեց քրիստոնեաներէ բաղկացած յանձնախումբ մը, Քորիցայի ժողովուրդէն ընտրուած, պաշտօնուն Սելանիկ, Աթէնք և Եւրոպայի զանազան քաղաքներն երթալու, վերջապէս բոլոքելու տէրութեանց մօտ և յայտարարելու որ ամբողջ ժողովուրդը, առանց կրօնքի խտրութեան, զէն ի ձեռին պիտի ետ մղէ ամէն է կարգադրութիւն եթէ չհամապատասխանէ Ցունաստանի հետ միացումի մը։

ԱԱՄՈՒԼ

ԱՀԻՆԿ ԷՆ.— Հակառակորդներու միջև երկիցս կնքուած զինադադարին հետևանօք, հրապարակին վրայ խաղաղութեան յոյսեր յառաջ եկած ու քաղաքական հորիզոնը ըստ բաւականի պայծառացած կ'երևէր։

Մինչդեռ վերջին հեռագիրներն սկսած են քաղաքական մթնոլորտը դորշ ամպերով ծածկուած ցոյց տալ և արեւելքէն վառոդի հոտեր բերել։ Ըսել կ'ուզենք թէ Ռուսիա արևելեան Անատոլուի ժողովուրդները օսմ. կառավարութեան դէմ գրգռելու և դէպի օսմանեան ու պարսկական սահմանները զօրք կեդրոնացնելու ձեռնարկած է...։

Միայն այսչափը չէ։ Ռուսիա արևելեան Անատոլուի Հայերը, Քուրդերը ոտք հանելէ վերջ՝ Պալքանեան Տէրութիւններն ալ մեզի դէմ գրգռելէ չի դադրիր։

Բաներ, զորս կարելի չէ աղէկ իմաստով մեկնել։

Հանրային կարծիքը, ժամուլը չի կըրնար այլևս այս հարցումը չընել. «Արդեօք Պալքանեան պատերազմը լմննալէն ուահաշտութիւնը կնքուելէն վերջը, մէջտեղերը պիտի խաղաղին, եթէ ոչ պատերազմին պիտի յաջորդէ Արեւելեան Անատոլուի խնդիրը և ռուսական փորձանքը...»։

Արդարև Պալքանեան պատերազմին այսպէս երկննալը, և Ռուսիոյ՝ թէ՛ Աւստրիոյ և թէ մեզի հանդէպ բռնած դիրքը, զինուորական համախմբումները եթէ նկատողութեան առնուի և վրան լրջօրէն մտածուի, հարկ կ'ըլլայ հետևցնել թէ Եւրոպա և Ասիա նոր պատերազմի մը ասպարէզին մէջ կը մտնեն։ Եւ ո՞վ գիտէ. որ Պուլկարիա ալ Պոլիս մտնելու նոր բաներ չի պատրաստեր...։

Արդէն Ռուսիոյ Արևելեան Անատոլուի մասին ի վաղուց անտի ինչպիսի մտքեր, նպատակներ սնուցանելը յայտնի է։ Ան ռուսական ու պարսկական սահմանին դրացի մեր վեց վիլայէթներուն լայն ինքնավարութիւն մը տալով զանոնք «ռուսացնելու» ծրագիրն է որ կը հետապնդէ։ Սակայն Ռուսիա իր այս փափաքին պիտի հասնի՞ թէ չպիտի հասնի. այս բանին միւս մեծ տէրութիւնները համաձիտ պիտի ըլլան թէ ոչ. այս դժուար հարցերը այժմէն լուծել գրեթէ անկարելի է։ Վաղ կամ անագան, դէպքերն են որ պիտի վճռեն։

Սակայն ըսենք որ, Բ. Դուռը Ռուսիոյ այս յայտնի և գաղտնի փափաքներուն և մեր Հայ հայրենակիցներուն անկէ հրապուրուելուն լաւ մը խելամուտ եղած, և այս պատճառաւ Սուրիոյ մէջ ըրածին պէս, Արեւելեան նահանգներուն մէջ ընդարձակ իրաւասութեամբ բարենորոգումները գործադրելու և թերևս ինքնավարութիւն հաստատելու աշխատած է։

Եթէ Բ. Դուռը յաջողի այս կերպով Ռուսաց աշխարհակալ փափաքներուն առջև հաստատուն պատնէշ մը քաշել ուզենք այժմէն պարտաւոր ենք զինքը ծափահարել։

Ոչ թէ այս նպատակաւ թափուած աշխատութիւնները, դրամները, Բուլկիրի նահանգներուն համար զոհուած միլիոններուն, միլիառներուն պէս յօդս պիտի ցնդին, այն ատեն մե՛զք մեզի, մե՛զք ուրիշ նահանգներու օսմանցի ժողովուրդին։

Ուստի Բ. Դուռը ներկայ մեզի համար յոյժ վտանգաւոր հանգամանքներուն վրայ լրջօրէն մտածելով՝ հարկ է որ ժամ առաջ համապատասխան և նպատակայարմար բարենորոգումներ ընելու ձեռնարկէ։ Այլապէս, Բուլկիրի փորձանքներէն չազատած նոր և աւելի սարսափելի վտանգներու պիտի ենթարկուինք...։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁ

Առաջնորդ Ս. Հայրը երէկ մասնաւոր հեռագրաւ շնորհաւորեց Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը՝ Ռուսիոյ Զարին կողմէ Ս. Ալէքսանդր Նէվսքի բարձր պատուանշանին արժանացած ըլլալուն համար։ Մինչև հիմա ոչ մէկ կաթողիկոս չէ ստացած սոյն բարձր պատուանշանը։ Ասիկա յայտնի ապացոյց մըն է թէ Ն. Վեհափառութիւնը որ աստիճան կը վայելէ Ռուս կառավարութեան համակրանքն ու գնահատութիւնը և մենք մեր կարգին սրտագինս շնորհաւորելով Ն. Վեհափառութիւնը կը մաղթենք նման նորանոր իրական և դրական գնահատումներ։

—Կիրակի առաւօտ Առաջնորդ Ս. Հայրը Հիւանդանոցի Ս. Լուսաւորիչ մատրան մէջ ներկայ պիտի գտնուի ժամերգութեանց և քարոզէ։ Յաւարտ պատարագի բոլիքլինիքի նոր չէնքին բացումը պիտի կատարէ ջրօրհնէքի արարողութեամբ։ Յարգոյ հասարակութիւնը կը հրաւիրուի ներկայ գտնուիլ սոյն բացման հանդէսին և իր ներկայութեամբ քաջալերել Հիւանդանոցի աշխատաւորները։

—Ի դիմաց Կրթասէր Ընկերութեան Ազն. Տիկնայք Մ. Մատանեան և Տօքթ. Թօփալեան Առաջնորդ Ս. Հօր ներկայանալով խնդրեցին որ Կիրակի օր ի նպաստ Կրթասէրի տուրելիք նուագահանդէսը քաջալերէ իր ներկայութեամբ։ Առաջնորդ Ս. Հայրը յայտնելով ազգային մանկուան դաստիարակութեան մասին իր մեծ հոգածութիւնը խոստացաւ անձամբ ներկայ գտնուիլ։

Գարաթաշի թաղականութիւնը, ըստ սովորութեան հրաւիրած էր Առաջնորդ Ս. Հայրը յատուկ Ս. Պատարագ մատուցանելու յառաջիկայ կիրակի օր։ Առաջնորդ Ս. Հայրը նախապէս խոստացած ըլլալով նոյն օրը Հիւանդանոցի բոլիքլինիքի բացումը կատարել, ցաւ յայտնեց որ չպիտի կրնայ ընդունիլ իրենց հրաւէրը։

—Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը գիրով մը դիմում ընելով Բաղաք. Ժողովոյ կը յայտնէր որ շուրջ 350 ոսկւոյ բաց մը պիտի ունենայ և կը խնդրէր որ ներկայ անմիջական պէտքերու համար գոնէ 100 ոսկի մը տրամադրուի իրեն։ Բաղաք. Ժողովը նկատելով որ ազգային հաստատութիւնք իրենց տարեկան բացերու համար այն ատեն միայն պէտք է դիմեն ազգային արկղին, երբ իրենց սովորական և արտասովոր բոլոր հասոյթի միջոցները սպառած են, որոշեց տեղեկանալ նախ Հոգաբարձութենէն թէ իրօք ամէն միջոց սպառա՞ծ է, թէ ոչ Հիւանդանոցի նախատեսած միջոցներով կարելի է այդ խնդրուած գումարը ձեռք բերել։ Մեր կարծիքով լաւ կըլլայ որ Պատ. Հոգաբարձութիւնը յոյսը իր վրայ դնէ։ Յայտնի է որ Տնտես. Խորհուրդը այս տարի ի վիճակի չէ 1-200 ոսկի տրամադրելու Հիւանդանոցին անոր բացը գոցելու համար։ Բաղաք. Ժողովն ալ չատ չատ հանգանակութեան բացառիկ արտօնութիւն մը միայն պիտի տայ կրնայ տալ և դարձեալ Հոգաբարձութեան պիտի վիճակի կատարել այդ հանգանակութիւնը։

—Էտիրնէի յատկացեալ մերազնէից համար Առաջնորդարանի կողմէ ասկէ առաջ 60 օսմ. ոսկի ղրկուած էր Պատրիարքարան։ Երէկ ևս ղրկուեցաւ մնացեալ հանգանակուած գումարը 30 օսմ. ոսկի 75 ղրշ.։ Որով հանգանակուած և ղրկուած ընդհանուր գումարն է 90 ոսկի և 75 ղրշ.։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ.— Տիար Յակոբ Հիւսնեան Մեսրոպեան Ընկերութիւնը նուիրած է մէկ գառնուկ։

ԿՈՉ ՄԱՐԶԱՍԷՐՆԵՐՈՒ

Քնար միութեան Մարզանքի ճիւղ արդէն իսկ իր կանոնաւոր դասընթացքը սկսած է և տեղի կ'ունենայ ամեն Չորեքշաբթի և Ուրբաթ օրերը ժամը 7-8 Ս. Մեսրոպեան վարժարանի. Մարզարանին մէջ՝ Բրօֆ. Պ. Մելիքեանի հսկողութեամբ և Տիար Գառնիկ Շէքէրեանի ուսուցչութեամբ։

Արդ կը սիրենք յուսալ թէ շուկայի երիտասարդութիւնը պիտի գիտնայ օգտուիլ սոյն առիթէն։

«Քնար»ի Մարմն. Մասնախումբ

(ԿՆԻՔ)

"ԴԱՇԻՆՔ"Ի ԹԵՐԹՕՆԸ [175]

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐԸ

ԽԷ.

ՀՈՄԵՐԱԿԱՆ ԴՐՈՒԱԳ ՄԸ

Եւ նորէն բացաւ զանոնք, գերմարդկային զարմանքով մը ապշած, շլացած ու յափշտակուած մնաց դողդոջուն, խորհելով թէ մեռած էր, կամ թէ խելայեղ անձկութեան մէջ սփոփարար և ճառագայթարձակ ուրուական մը վրայ հասած էր՝ զինք առաջնորդելու համար անհունին դուռները։ Եւ ահա՝ թէ ինչ կը տեսնէր։

Իր կուրծքէն հազիւ մատ մը հեռու գտնուող սպառնալից սուրերուն ծայրերը բարձրացած կամ իջած էին։ Յարձակողները ետ կը քաշուէին աջ ու ձախ կողմը, զարմացած, կախարդուած, ազատ ձգելով սուրերով եզերեալ ճամբայ մը որ կը յանգէր մինչև Հանրի տը Մօնմօրանսիի մօտ, մինչ այս վերջինը իր ձիուն վրայ հեծած, քարացած, մեռելատիպ դժգունութեամբ՝ կը կենար անշարժ։ Այս ճամբուն մէջէն կը յառաջանար սևազգեստ կին մը՝ յամրաքայլ և վեհաշուք...

—Սևազգեստ կինը, ըսաւ ասպետը հևասպառ։

Եւ տան սեմին վրայ, այն դրան առջև՝ ուր պատնէշը կը բարձրանար, և որ յանկարծ բացուած էր, կը կայնէր մանկամարտ աղջիկ մը, իր վեհերոտ և միևնոյն ժամանակ խիղճ կեցուածքին մէջ պաշտելի, իր ոսկեգոյն մազերով՝ որոնք փառայեղ լուսապսակ մը կը յօրինէին իր գլխուն վրայ, իր անուշ ու տժգոյն դէմքով՝— և բարձր սեմին վրայէն ասպետին վրայ կը խոնարհեցնէր՝ հիացումով և սոսկումով համակուած երկար նայուածք մը...

—Լօի՛զ, թոթովեց երիտասարդը և մեղմ շարժումով մը ծունկի եկաւ արիւնով ողողուած գետնին վրայ։

Արցունքի երկու կաթիլներ մարգարտանման սահեցան մանկամարդ աղջկան երկար արտևանունքներէն։ Եւ այն ատեն իր նայուածքը քօղարկուեցաւ երկնային խանդաղատանքով մը։

—Ո՛վ երկինք, կրնամ մեռնիլ... կը սիրէ՛ զիս...

Ասպետը կռնակի վրայ ինկաւ՝ նուաղած, մինչդեռ ծերունի Բարտաեան՝ իր ալեխառն կարծր ընչացքը խածնելով կը քրթմնչէր.

—Ա՛հ, ասիկա Լօիզ է, Լուազօն է, Լուազէ՞դ է, ի՞նչ է, այն աղջիկն է... Լաւ ուրեմն, չեմ ցաւիր այս տեսակ սիրուն տեսարան մը աչքիս առջև ունենալով մեռնելու։

. . . . . .

Սևազգեստ կինը, Ժանն տը Բրէն, կը յառաջանար դէպի Հանրի տը Մօնմօրանսի։

Այն վայրկեանին որ դուռը յանկարծ բացուած և այս կինը երևցած էր՝ սուրերուն և վիրաւորուածներուն մէջտեղ նետուելով, յարձակողները սարսափահար ետ քաշուած էին։ Եւ տիկինը այնպիսի վեհաշուք կերպարանք մը, այնպիսի հանդարտ և տիրական երևոյթ մը ունէր, որ զարմանքը յարգանքի փոխուեցաւ և ամէն ոք հասկցաւ որ տարօրինակ բան մը տեղի պիտի ունենար, և թէ յարձակողներէն ոչ մէկը չպիտի համարձակէր նոր հարուած մը տալ վիրաւորեալներուն, զորս մէկ շարժուձևով իր պաշտպանութեան տակ առած էր։

Ժանն տը Բրէն Մարաջախտէն երկու քայլ հեռու կանգ առաւ։ Հանրի հիփնոսասած, տեսած էր անոր դէպի իրեն գալը, ինչպէս երազի մը մէջ։ Իրեն մէջ այլևս ոչ սէր կար, ոչ կատաղութիւն, ոչ նախանձ, միայն զայն հոն տեսնելուն զարմացումը կար։ Ինչպէ՞ս, ինչո՞ւ համար։ Խելքը կը կորսնցնէր։ Կ'ըսպասէր, ահա ըրածը։

—Իշխան, ըսաւ Ժանն տը Բրէն, այս երկու մարդիկներն կ'առնեմ, իմս են։ Անոնցմէ մին գողցուած մանկիկն ինծի բերողն է, միւսը, անոր որդին է։ Եւ իմ անհուն երախտագիտութիւնս թէ միոյն և թէ միւսին համար նոյնն է։ Զեզի կ'ըսեմ, իշխան, այս երկու մարդիկն ինծի կ'պատկանին։ Եւ կը հարցնեմ ձեզի, հարկ է որ հոս բոլոր ներկայ գտնուողներու առջև բացատրութիւն տամ անոնց նկատմամբ կամ երախտագիտութեան չարժառիթը։ Պէ՞տք է որ խօսիմ։

Թեւի շարժումով մը ցոյց տուաւ անշարժ ձիաւորները և ապշահար մինիոնները, ամբոխը այժմ լռին, հևասպառ կը մնար այս տեսարանին առջև։ Մարաջախտը երկարօրէն սարսռաց։ Պահ մը ըմբոստութեան շարժում մը ըրաւ։ Իր արիւնալի աչքերով նայեցաւ իր չորս կողմը։ և յետոյ դարձուց Ժանն տը Բրէնի վրայ։ Եւ անոր պայծառ յակնարկին առջև խոնարհեցաւ, յաղթահարուած... առերևոյթ յաղթուած, որովհետև չարաչուք ժպիտ մը իր տժգոյն շրթներուն վրայ սահեցաւ։ Ցած ձայնով մը, հազիւ լսելի, պատասխանեց.

Տեղական Լուրեր

ՊԱՏԿԱՆԵԱԼ իշխանութենէն կը ծանուցուի թէ նամակադրոշմ կեղծողներն ու ծախողները, 10 տարին չանցնելու պայմանաւ զինապարտութեան կամ բերդարգելութեան պիտի դատապարտուին։ Իսկ կեղծարարութենէ զադրած կամ նամակատան կնիքը կրող նամակադրոշմ գործածողներէն 1 օսմ. ոսկիէն սկսեալ մինչև 5 ոսկի տուգանք պիտի առնուի։

ՔԷՕՇԼԻՒ կը գրէ թէ քանի մը օր առաջ Ֆրեսինէի «Պելիոն» շոգենաւով քաղաքս եկող Իզմիրի Րէժիի տնօրէն Թագւոր էֆ.ի որդին Արմենակի վրայէն մէկ պուլկարի և մէկ յոյնի անցագիր, պուլկարերէն նամակ և յեղափոխականի լուսանկար մը գտնուելուն և յայտարարութիւնները կասկածելի ըլլալուն համար ոստիկանութենէն ձերբակալուեցաւ և Պատ. Ատեանին յանձնուեցաւ։

ՆՈՅՆ թերթը կը գրէ թէ նախընթաց օր Իզմիրի մէջ գտնուող աւստրիացի վաճառականներ, աւստրիական հիւպատոսարանին՝ և հետևեալ օրը հունգարական դըպրատան մէջ հաւաքուելով՝ Աւստրօ-սերպ հաւանական պատերազմի մը պարագային՝ ձեռք առնուելիք առևտրական միջոցներու վրայ խորհրդակցութիւն կատարեր են։

ԱՌՋԻ օր Մաղնիսայի կողմերը հինգ վեց հարիւրի չափ Մակեդոնացի գաղթական ղրկուեցաւ։ Ասոր համար կառախումբը փոխանակ ըստ ժամանակացոյցի ժամը 11.30ին ճլլելու կէսօրէ վերջ ժամը 2ին մեկնեցաւ։

Այս գաղթականներուն սնունդին համար առ այժմ 20 հազար դրշ. տրուեցաւ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Նախարարութեան կողմէ Այտընի կուսակալութեան մէջ մարախներու դէմ սերում կիրարկելու պաշտօն ստանձնող մասնագէտ Սիւրէյիա պէյ քաղաքս ժամանելով՝ Էօտէմիշի կողմերը մեկնեցաւ։

Կը լսենք թէ Թիրէի շրջակայքը և Բօզ պունարի մէջ մարախը սկսած է աւեր գործել։

ԷՕՏԷՄԻՇԻ մէջ նախապէս մեռցուած Մուսթաֆա Իսմայիլին սպանիչներուն ձերբակալման առթիւ կուսակալութիւնն Էօտէմիշի գայմագամութեան շնորհակալութեան գիր գրկեց։

ՈՒՐԼԱՅԻ ոստիկաններէն Համտի էֆ. Տէնիզլիի գաւառը փոխադրուեցաւ։

ԵՐԿՐՈՐԴ Սիւլէյմանիէ թաղին Բ. մուխթար Էօմէր աղայի պաշտօնը Իսմայէլ Մէնլիսին վաւերացուցած է։

ՄԱՂՆԻՍԱՅԻ իդհատիյէ ատեանին նախագահ Պէհճէթ և դատ. սխագի օգնական ընտրուող Ապտուլլահ Պէյզի պէյերը իրենց պաշտօնատեղին երթալու համար Պոլսէն քաղաքս եկած են։

*Մաղնիսայի հարցաքննիչ դատաւոր Նուրի Շիտա պէյ պաշտօնանկ եղած է։

ԱՆՑԵԱԼ օրս կարկտախառն անձրևի միջոցին, Գասապալի Գուրը-Փազարը անունով ծանօթ հրապարակին վրայ գտնուող երկու մեծ ոսպիններուն մէջ կայծակ ինկած է։

Կայծակը այս իրարմէ 10 մէտր հեռաւորութեան վրայ եղող երկու ծառին կեղևները ակրթած և մօտերը գտնուող օգային լոյսի լապտերներու ընդունարաններն ալ ջարդ ու փշուր ըրած է։ Ընդունարանները կոտրած ատեն թնդանօթի պէս պայթեր և հրապարակը լոյսի մէջ մնացեր է։ Այս դէպքի միջոցին մօտակայ սրճարանը գտնուողները իրապէս կայծակէ զարնուածի պէս պահ մը ապշացեր են։

Այս կայծակի թէև մարդու կորուստ չէ եղած, բայց յիշեալ ընդունարաններուն ռումբի նման պայթելէն շատ տուներ չարժեր և ապակիներ կոտրեր են։ Թելեֆոնի թելերը ամէնքն ալ կոտրեր։

Այս բնութեան պատուհասը տեղի ունեցած է ապրիլ 16ին։

ԱՄԱԼԹԻԱ կը գրէ թէ՝ նախընթաց օր ոստիկանական պաշտօնեաներէն ձերբակալուեցաւ Մետրապոլտարանի քարապանը և քանտ առաջնորդուեցաւ որպէսզի ինչպէս ըսուեցաւ, Պատ. Ատեանի յանձնուի։

Մետրապոլիտը հարկ եղած դիմումները կատարեց ընդհ. հրամանատարութեան, իր ծառայութեան մէջ գտնուող այս մարդուն ձերբակալման առթիւ։

ՆԱԽԸՆԹԱՑ օր խոլամ մը, Այա Թրիատայէն Գորտելիօ գացող կառախումբին կառքերէն միևնոյն սանդուղին վրայ կեցած էր, ճամբան յանկարծ հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով գետին տապալեցաւ և գլխէն ծանր ու մարմնոյն զանազան մասերէն կարևոր վէրքեր ըստացաւ։

Առջի օր Գորտնթինայի մէջ վաճառական Ջանդօն ծովը մտնելու ատեն անփութութեան հետևանօք ծովը ինկաւ և պիտի խեղդուէր ապահովաբար, եթէ նաւազները չփութային ազատել զինքը։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ «Անատօլու»ն յարձակած է Փօչայի գայմագամ Եսրղաքի էֆ.ին ամբաստանելով զանի իբրև իր պաշտօնին մէջ զեղծանող և տաճկերէն լեզուի անհմուտ մէկը։

ՔԷՕՇԼԻՒ «կարևոր ծանուցում» խորագրով հետևեալը առած է Ատանայի «Թարօս» լրագրէն, որ պերճախօս ապացոյց մըն է մեր թղթատարական անկանոնութեանց։

«Մարտ 6ին դրամական ծրար մը դրկած ենք Իզմիր, որ, ինչպէս կերևի, իր ճամբան կորսնցուցած ըլլալով՝ ցարդ իր տեղը չէ հասած։ Ներկայիս 1 օսմ. ոսկի կը խոստանանք անոր՝ որ այս մասին տեղեկութիւն մը կուտայ մեզ։ Մասնաւորապէս կը յանձնարարենք որ հեռագրական ու թղթատարական Նախարարը կարդայ ասիկա»։

ԱՌՋԻ օր Նամազկեահ թաղը Թաթար Ալի անուն փախստական մը գինով վիճակի մէջ գտնուելով՝ անցորդները կը նեղէր, ան համարձակեցաւ նոյնիսկ ոստիկանի մը դիմադրել որով ձերբակալուեցաւ ու քանտ առաջնորդուեցաւ։

„ՅՈ՞ ԵՐԹԱՍ"
(QUO VADIS)

Սէնքէվիչի տիեզերահռչակ վէպին սինէմայի այս ֆիլմը ինչպէս գիտենք շաբաթէ մը ի վեր կ'ներկայացուի Բալասի սրահին մէջ։

Այդ հսկայական գործին ֆիլմին գեղեցկութիւնն մի առ մի թուել չէ նպատակնիս, ո՛չ այդ հիանալի վէպին մանրամասնութեանց մէջ մտնելու տրամադիր ենք, ո՞վ չէ կարդացած այդ վէպը ու կրցած իր հիացումը զսպել, բայց անոր ծանօթանալէ ետք՝ անոր ներկայացումը չտեսնել, ներկայացուած աշխարհիս առաջնակարգ դերասաններու ու դերասանուհիներու կողմէ իրաւ որ ճաշակ չունենալ պիտի նշանակէր բացէ ի բաց։

Այդ հսկայ ֆիլմը որ Բալաս կրցած է Իզմիրի ամենազգի հասարակութեանց առջև ցուցադրել, 1000 ֆրանսական ոսկիի անհաւատալի զոհողութեամբ մը, և սովորական մուտքի աննշան յաւելումով մը միայն, կրկնապատիկ քառապատիկ արժէք ունի, որովհետև Quo vadisի ներկայացումը առթած հետաքրքրութիւնն ու հաճոյքը վայելելու համար շատ աւելի կարևոր գումար մը տալ պիտի արժէր անկասկած։

Այդ ֆիլմը որ Բալաս երեք հաւասար մասերու է բաժնած, սկսած է արդէն ներկայացուիլ։ Անցեալ երկուշաբթի օրէն ըսկսեալ առաջին չորս մասերն են որ կը ցուցադրուին, յառաջիկայ երկուշաբթին 22 Ապրիլ պիտի սկսի երկրորդ չորս մասեր ևը ու յաջորդ երկուշաբթի 29 Ապրիլին վերջին չորսը՝ որով պիտի լրանայ այդ հսկայ ու հոյակապ ֆիլմը։

Qou vadisի աշխարհահռչակ դերակատարներու մօտ, չենք կրնար անտես անցնել ֆիլմին ներկայացուցած հրաշալի տեսարաններուն ու հռովմայական կայսրութեան ու մանաւանդ Ներոնի ժամանակի սովորութիւններուն քարքիլուն ու արդուզարդերուն վրայէն, ի՜նչ սքանչելի տեսարաններ, ի՜նչ զարդարանքներ, անոր մէջ հատիկ հատիկ կ'երևին հռովմայեցի տան տէրը, ազնուականը, իր գերիներն ու գերուհիներն, պալատներն, Ներոն ու ժամանակին զեխութիւններն ու գայթակղական լկտիութիւններն ու հազար ու մէկ մանրամասնութիւններ, որոնք ա՛լ աւելի պիտի ցուցադրուին ու շեշտուին իրերայաջորդ մասերուն որոնք գիրար պիտի գերազանցեն հետզհետէ երկրորդ ու երրորդ մասերուն մէջ։

Պարզապէս գեղարուեստական ու պատմական այս հրաշալի ֆիլմը չենք կարծեր թէ [illegible] տեսնելու փափաքողներ գտնուին [illegible] Իզմիրցի հայերն յորոց գեղարուեստական ճաշակը նրբացած է, տարակոյս չունինք թէ առիթէն պիտի օգտուին ու Quo vadisի ամեն մասերն տեսնելու պիտի դիմեն, նըկատելով որ ֆիլմին երկարութեան ու զայն ուրիշ տեղ դրկելու ստիպողական աճապարանքին բերմամբ՝ ամբողջական կտորն կասկածելի է որ ներկայացուի միանուագ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ. 19 Ապրիլ.— Երէկ Լոնտոնի Դեսպանխորհուրդը նիստ գումարեց և դարձեալ վիճաբանեցաւ Սև Լերան Շքօտրան պարպելու խնդրով։

ՆՈՅՆ.— Յիշեալ նիստին Լոնտոնի Ռուսիոյ դեսպան կոմս Պէքէնտորֆ առաջարկեց, որ Շքօտրան հակակշռող փոխարինութիւն մը ընելէ վերջ՝ Սև Լերան վրայ ճնշում դրուի։

ՆՈՅՆ.— Վիեննայէ կը հեռագրեն թէ Աւստրիոյ զինուորական պատրաստութիւններն ընդդէմ Սև Լերան, աւարտած են։

ՆՈՅՆ.— Այս լուրերը կը հաստատեն թէ Վիեննայի և Հռոմի միջև օրուան կացութեան և դէպի Սև Լեռ զինուորական առաքումներ կատարելու մասին կարծեաց փոխանակութիւնք կը շարունակուին։

ՆՈՅՆ.—Տեղւոյս դեսպանական մարմնոյն երեցագոյն անդամ Մարգիզ Բալլավիչինի՝ Տէրութեանց նոյնիմաստ ծանուցագիրը Բ. Դրան յանձնելէ վերջ, մասնաւոր այցելութիւն տուաւ վարչապետ Մահմուտ Շէվքէթ փաշային։

ՆՈՅՆ.— Աւլօնայէն հասած ստոյգ տեղեկութիւններու համեմատ, Ազատութեան հերոս Նիազի պէյի սպանիչները Ալպանիոյ ապստամբներուն պարագլուխ Իսա Պոլէտինայի արբանեակներն են։

ՆՈՅՆ.— Նորագոյն հեռագիրները կը հաւաստեն թէ Սև Լերան թագաւորը Նիքիթան Տէրութեանց իրեն ուղղած նոյնիմաստ ծանուցագրին պատասխանած է։

ՆՈՅՆ.—Իր պատասխանով Սև Լեռնցի Իշխանը Նոր Ալպանիոյ սահմաններուն վերստուգութիւնը կը պահանջէ։

ՆՈՅՆ.— Ստոյգ տեղեկութեանց համաձայն, Բ. Դուռը Տէրութեանց նոյնիմաստ ծանուցագրին պիտի պատասխանէ այսօր։

ՆՈՅՆ.— Բ. Դուռը հաշտութեան նախագիծն ստորագրելու կոչուած իր վերջնական ներկայացուցիչներն ու պատուիրակներն ընտրեց յանձին երբեմնի Վարչապետ Հագգը փաշայի և ծերակուտական Նիզամի փաշայի ու Պացարիա էֆ.ի։

ՆՈՅՆ.— Յիշեալ օսմ. պատուիրակները յառաջիկայ երեքշաբթի կ'ուղևորին ի Լոնտոն, որպէս զի պալքանեան տէրութեանց պատուիրակներուն հետ հաշտութեան մասին համաձայնին։

ՋԷԹԻՆԷ.—Տիւրազզոյէ ստացուած հեռագիրներու համեմատ, Էսատ փաշա ինքզինքը Ալպանիոյ ինքնակոչ թագաւոր հռչակեր է։

ԼՈՆՏՈՆ.—Այս առաւօտ մեծ շարժում կար Ֆօրէյն Օֆիսի մէջ։ Սըր Է. Կրէյ յաջորդաբար ընդունեցաւ Ֆրանսայի, Աւստրիոյ, Ռուսիոյ և Իտալիոյ դեսպանները։

Քաղաքական շրջանակներու մէջ ուր առինէ մը ի վեր հանդարտութիւն կը տիրէր, տեսակ մը անհանգստութիւն կը նշմարուի։

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ
P. XENOPOULO & Cie
Նորութեանց տասնեհնգօրեակը
Ա. օր. Հինգշաբթի Մայիս— Ծաղիկներու տօնը—Ամեն տեսակներու վրայ զեղչ
Բ. օր Երկուշաբթի Մայիս 5 պլուզ ճերմակեղէն են.
Գ. օր Չորեքշաբթի 7 Մայիս Պրօտըրի, Տանդէլ, Ջենօնց։
Դ. օր Շաբաթ 10 Մայիս Արանց յատուկ նիւթեր։
Ե. օր Երկուշաբթի, 12 Մայիս Ինտիէն պաթիստ հովանոցներ։

ՍԻՆԷՄԱ ԻԶՄԻՐ
ԹԱՊԱԽԱՆԷԻ
Տնօրինութեամբ՝ Պ. ԱԼԷՔՍԻ ՍՔԱՆՏԱԼԻԻ
Բօրըըլէն և յախճապակիներու Դասալիքը 2 մաս.—Բլուրին ստորոտը գտնուող մարդը.— Կավրօշի ժամադրութիւնը,— Ճաշէն ետք. Վերջին մեղքը 2 մաս.— Ջէնք և սէր ծիծաղաշարժ։

—Այս երկու մարդիկը ձեզի կ'պատկանին... առէք զանոնք։

Եւ իր խթաններու թուռն հարուածներուն վրայ իր ձին ընկրկեցուց մինչև գի մագի տան առջև, բայց հոն, կանգ առաւ, և Հանրի հոն կեցաւ... Նոր խաչափուշիկ և սոսկալի ժպիտ մը իր բերանը պրկեց, Ժանն տը Բրէն դարձած էր դէպի պահակներու հրամանատարն։

—Պարոն, ըսաւ ան, հոս պաշտօն մը կ'կատարէք...։

—Թագաւորին հրամանը, տիկին, ըսաւ հրամանատարը հաստատ ձայնով մը։ Այս երկու ազնուականները պէտք է որ ձերբակալեմ...։

—Պարոն, կ'կոչուիմ Ժանն, Բրէնի կոմսուհի, Մօնմօրանսիի դքսուհի...։

Հրամանատարը մինչև գետին խոնարհեցաւ։ Սարսուռ մը անցաւ ներկաներուն վրայէն, այնքան ղառնակսկիծ էին որ ասանուած բառերու եղանակը,— դառնութիւն և նաև կամքի զօրութիւն մը։

—Կենդանի պատանդ մըն եմ, շարունակեց Ժանն տը Բրէն։ Պատասխանատու եմ երկու կալանաւորներուն համար։

—Եթէ այդպէս է, տիկին, ըսաւ հրամանատարը, Աստուած չընէ որ կասկածի տակ թողում բարձր, ազնիւ և ամենազօրաւոր տիկնոջ Բրէնի և Մօնմօրանսիի տուած երաշխաւորութիւնը։ Եւ եթէ երկու կալանաւորները չպիտի հեռանան այս տունէն...։

—Չպիտի թողուն, պարոն։

—Կ'հնազանդիմ, տիկին, երջանիկ եմ հնազանդելուս, որովհետև երկու քաջեր են։

Ժանն տը Բրէն խոնարհեցաւ և դարձաւ դէպի երկու վիրաւորեալները որոնք ոտքի վրայ, ներկայ կը գտնուէին այս տեսարանին, գերմարդկային ճիգեր կ'ընէին կանգուն մնալու համար։ Հրամանատարին վերջին բառերուն վրայ, միևնոյն շարժումով իրենց սուրերը պատեանը դրին։ Ժանն տը Բրէն ուղղուեցաւ դէպի ծերունին Բարտաեանն։

—Պարոն, ըսաւ ան իր անուշ և հըպարտ ձայնով, կ'հաճի՞ք մեծ պատիւն ընել ինծի և իմ խեղճ տանս մէջ գալ հանգստանալ...։

Իր ձեռքը երկարեց։ Ծերունին յուզուած, կռթնեցաւ այս ձեռքին և երկուքն այսպէս տուն մտան։

Այն ատեն, չէկնոտ շարժումով մը, Լօիզ իր ձեռքը երկարեց ասպետին։ Դողջօն բռնեց զայն, իր ամբողջ հասակով բարձրացաւ։ Պատառուն, արիւնլուայ, հիանալի, պահ մը երեցաւ առիւծի մը նման որ պայքարէն ետք, իր մատակը ռազմադաշտէն դուրս կ'առաջնորդէ։

Տեսիլը աներևոյթացաւ։ Դուռը գոցուեցաւ Լօիզի և ասպետին վրայ...։

—Հրամանատա՛ր, գոռաց Հանրի. քանի պահակ այս տան առջև, գիշեր ու ցերեկ, պատասխանատու ես գլխուդ փոխարէն կալանաւորներուն... և կալանաւորուհիներուն...։

—Հրամաններս պիտի տայի, իշխան պատասխանեց հրամանատարը, հպարտ շեշտով մը։

—Կատարէ ուրեմն... և երանի թէ բաղդաւոր ըլլայիր և Բրէնի տիկինն որ իբրև Մօնմօրանսիի դքսուհի կ'ներկայացնէ ինքզինք, մինչև վերջ հաւատարիմ երաշխաւորութիւն մը ըլլար։

Հրամանատարը արագօրէն իր կարգադրութիւններն ըրաւ, մեռեալներն ու վիրաւորեալներն վերցուեցան, օգնական պահակներ բերուեցան և քիչ վերջ քսան պահակներ կ'տեղաւորուէին տան առջև որ գիշեր ու ցերեկ պիտի պահպանուէր։

Հեռուն, Լուվրի թնդանօթները կ'գոռային։

(Շարունակելի)

Տիեզերապէս ճանչցուած լաւագոյն ժամացոյցը որ պաշտօնապէս ընդունուած է հեռաւեալ վարչութիւններէ.

Անհաստատի Օսմ. երկաթուղիներու ընկերութիւն
Շիրէթի Խայրիյէ
Օսմ. զօրաց վարչութիւն
Իտալիոյ պետական. երկաթ.
Ռուսական երկաթուղիք
Ցունական երկաթուղիք

Ոսկի, Արծաթ, Նիքել

=ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՄԵԾՈՒԹԵԱՄԲ=

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Այտընի, Գոնեայի նահանգներու եւ Արշիպեղագոսի Կղզեաց:

ՎԱՀԱՆ ՋՄԻՒՌՆԱԿԷՍԵԱՆ

ի Զուխա Պէտէսթէն, Թիւ 14 - 40

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ Իզմիրի և Շրջակայից ծանօթ ամէն ժամագործներու մօտ։

ՔԱՂՈՒԱԾ

ՆԷՕՇԱՔԷԼԻ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ

ՈՐՈՇՄՆԱԳՐԷՆ

Ա. Գործարանատէրերու յատկացուած վրցանակներ գրպանի եւ նաւու լաւագոյն վեց բրօմէրքներու համար սէրիի վրցանակ։

Ա. ԿԱՐԳ	Թիւ դասակարգութեան
Գ.և Գ.Գ. Ֆավրը-Ժազօ և Ընկ. Գործարան (ԶԵՆԻԹ) ժամացոյցերու իլօքլ	22,8
Բ. Գիւհրէ, Լօքլ	,22
Բ. Տիթիշայմ, Շի տը Ֆօն	22,2
Բ. Տ. Նարտէն, ի Լօքլ	19,1
Գործարան Լոնժինի, ի Սէնք - Իմիէ	14,2
Ժամագործութեան դպրոց	13,0
Լ. Գրանտ և եղբարք (ՕՄԷԿԱ)	13,8

Ի Դիմաց Պետական Խորհրդոյ

Դիւանադպիր՝ ՓԷՐԻԷՆ Նախագահ՝ Յօհ. ԹԷԹԹԱՎԷԼ

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

ԲԱՐԻԶԻ 1900 Ի ՅՈՒՅՍԱՀԱՆԴԷՍԷՆ

ԱՐՏԱՔՈՑ ՄՐՑՄԱՆ ԱՆԴԱՄ՝ ԺԻՒՐԻԻ ՄԻԼԱՆԻ 1906 Ի ՅՈՒՅՍԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Նէօշաթէլի (Զուիցերիա) գտարանին 1909 ի Պետական մրցման մէջ ճշդութեան այնպիսի աստիճանի մը հասած է, որուն եւ ոչ մէկ ժամացոյց հասած էր մինչեւ այն ատեն։

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒԻՍՔԻՆ

Կը գտնուի հետեւեալ վաճառատուններուն մէջ.

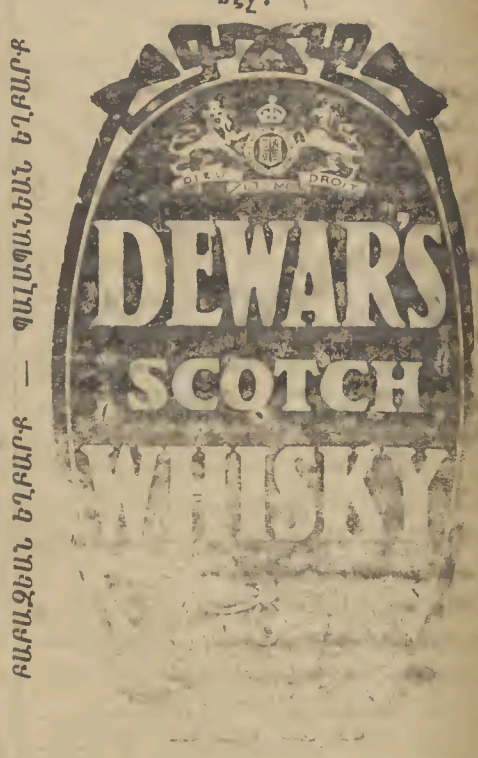

ՀԱՐԱԶՅԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — ՊԱԼԱՊԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ — Ժ. ԳՐԱՄԷՐ — ԳՈՍԷՔ ԿԱՊԳԻԵԼԻ

ՀԱՑ ԼԱՑՔ ԵՒԼՆ. ԵՒԼ.

Զիթապտուղի Անխարդախ Իւղ

ԲԵՐՆԻՆ ՀԱՄԸ ԳԻՏՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍՏԱՄՈՔՍՆԻՆ ԱՌՈՂՋ ՊԱՀԵԼ ՈՒՋՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրցիք որ ամէն բանի մէջ փափկաճաշակ և բծախնդիր են, ցաւ ի սիրտ պարտինք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միշտ յարգելով, բնաւ կերած իւղերնուն ուշադրութիւն չեն ըներ, կարգ մը ծախուած բամպակի և պիտակի իւղերով խարդախուած ձէթ գործածելով իրենց ամենէ թանկագին գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամենէ նշակաւոր բժիշկները իսկ Այվալըքի ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իբրև կազդուրիչ և բոլոր հիւանդութեանց միակ դարման, որքան ուրեմն պէտք է առտնին պիտոյից համար այդ իւղը գործածել քան վատառողջ և խարդախեալ իւղերը, փորձեցէք անգամ մը և ինքնին պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները։ Գործածեցէք զայն նոյն իսկ խմորեղէններու և այլ տնուշեղէններու մէջ որք չուշմայի իւղով կը պատրաստենք ցարդ։

Փնտռեցէք Ազգ. Հիւանդանոցի եռև Ազնաւորեան փողոց Թիւ 7, ՍԱՐԳԻՍ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ տունը։ 125—50

ROYAL EXCHANCE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՍՉԷՆՋ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1720ին Ի ԼՈՆՏՈՆ

Գոյք ընկերութեան	Ա. Ո. 5,000,000
Վճարեալ Ապահովագրեալներու	» » 42,000,000

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամէն կալուածք, կարասիք, ապարանք, նպաստաւոր պայմաններով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ մարդոյ կեանքի տեւողութեան վրայ։ Ամ. Ն ապահովագրութիւնք, Ընկերութեամբ ապահովագրութիւն ևն. ևն.։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Քննիչ պատուիրակ

Ս. ՈՒԻԹZOL ԵՒ ԸՆ
Ընդհ. Գործակալ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

ՏԻԳՐԱՆ Գ. ՆԻԳՕԹԵԱՆ

ՖՐԱՆԿԱՑ ԹԱՂ Թ. 38 — ԻԶՄԻՐ

Տօներու առթիւ պիտի վաճառուին Վաճառատանս մէջ կանանց համար յատուկ վերջին նորաձեւութեան վրայ պատրաստուած Տրա քաշ-բուսիէրներ, չուլագիներ, տրաի վրայ միլիթէր սաքեր, անմրցելի գիներով։

Ունինք նաև

Լութրըյի և Բլիւշի վրայ պատրաստ բալթօներու ճոխ տեսակ մը, կ'ընդունինք նաև ապսպրանքներ։

Փութացէք ԱՌԻԹԷՆ Օգտուիլ

125—84

ԼԷ ՏԱՆԻՈ Ա ՎԻԼԷՆ

ԱԻՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատեալ 1867ին

Առաձնայատուկ ձեռնարկ Կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Ցայսօր իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250,000,000 Ֆր.
Գահեստ ապահովուած	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Գահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—
Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմանագիրներով,

Որոշ պայմանաժամով կամ հասոյթի մը վճարմամբ անկարողութեան պարագային։

Խառն ապահովագրութիւնք. 3% ապահովեալ յաւելումով։

Օժիտի եւ խնայողական ապահովագրութիւնք։

Բոլոր պայմանները ամենէ նոր ագոյններն են և ամենէ առատաձեռն։

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու

ՔՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆԻՒՔԷՋ
Քիւչիւք Քուզու օղլու խան

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Արտօնեալ Վ.Հ. Կայսեր 1844 Մարտ 20 Թուականի հրամանագրով

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ

ՌԵԳԵՐՄՈՒՐԿԻ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՇԷՆՔԻՆ ՄԷՋ

Ամբողջովին վճարուած Ընկերութեան դրամագլուխը	Մր.	13,000,000
Երաշխաւորութեան գումար	»	231,840,000
Ապահովագր. վճարուած վնասուց հատուցում եւ դրմգլխ.	»	774,867,000
1911ին գանձուած բոնուս եւ տոկոս	»	124,086,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽԻՍՏ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Կ'ապահովագրէ հրդեհի ու փոխադրութեանց վտանգներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ կեանքի վրայ և ամէն տեսակ արկածներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ երկաթուղիի և շոգենաւի արկածներու դէմ.
Կ'ապահովագրէ ապակիներու կոտրուելուն դէմ։

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել՝ ընդհանուր գործակալութեան

ՄՕՐՈՒՔԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒՉԻՆՕՐՈԼՕ Բասամ Նուսուն—ԻԶՄԻՐ

ԼԷ ՊՐՕՎԱՆՍ ՌԷՈՒՆԻ

(LES PROVENCES REUNIS)

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաջնակարգ կեանքի ապահովագրական այս ընկերութիւնը շատ նպաստաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով կ'ընդունի կեանքի ապահովագրութիւններ, յաճախորդին տալով ամեն տեսակ ապահովութիւն և դիւրութիւն։

Կրնայ մրցիլ աշխարհիս ամեն տեսակ կեանքի առաջնակարգ ապահովագրական ընկերութեանց հետ։

Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք դիմել Իզմիրի և շրջակայից ընդ. գործակալ.

ՍԱՀԱԿ ԿԻԻԼՊԷՆԿԵԱՆԻ
Բասամ Նազարէթ Թիւ 6